

54. évfolyam, 3. szám
2025. III. negyedév

Zalaerdő

A ZALAERDŐ ZRT. DOLGOZÓINAK LAPJA

Zalai ősz

FÓKUSZBAN A TERMÉSZET

2

EGYESÜLETI HÍREK

Zalában
az Erdőművelési
Szakosztály

5

FEJLESZTÉSEK

Megújult
az Obornaki
Vadászház

15

VADGAZDÁLKODÁS

Trófeaszemle
Szentpéterföldén

Zalában az Erdőművelési Sz

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdőművelési Szakosztályának tagjai 2025. július 2-án és 3-án kétnapos szakmai találkozón vettek részt a Zalaerdő Zrt. Lenti és Letenyi erdészeteinek területén.

A résztvevőket Zalabaksa központjában Rosta Gyula vezérigazgató köszöntötte, aki röviden ismertette a rendezvény programját. Elsőként a Göcseji-dombság erdészeti tájban évszázadok óta hagyományosan jelen lévő erdeifenyő természetes felújításának korábbi és jelenlegi gyakorlatát tekinthették meg a résztvevők a fenyőrégióknak is nevezett térségben. A Lenti Erdészet által kezelt erdők mintegy harmada erdeifenyves, sokhelyütt lomb eleggyel. Az erdeifenyő-állományok pásztás felújításával már az 1950-es évek óta foglalkoznak, az 1990-es évektől azonban folyamatosan alkalmazzák ezt a módszert. A felújítási folyamatot és a sajátosságokat figyelembe véve alkalmazott technológiákat Iványi Tamás erdészeti igazgató és Molnár György erdőművelési ágazatvezető ismertette elsőként Mihom erdészkerületben. A Kálócfa 5D erdőrésztletben a 2020-ban és 2023-ban nyitott felújítandó pásztákat az árnyékhatás miatt 60 méter szélességűre jelölték ki, a Kálócfa 6B és 6C erdőrésztletekben pedig 50 méter szélességű, kelet–nyugat irányú pásztákat alkalmaztak. A vágásvezetés során jellemzően délről észak felé haladva többnyire két évente ismétlődik a fakitermelés az egyes sávokban, ezáltal a fényigényes erdeifenyő újulata a legkisebb árnyékhatás

A kétnapos program a Lenti Erdészet területén kezdődött

mellett fejlődhet. A rendszeres, rövid vízszaterési idejű vágással az állománysegély száradása csökkenthető, a pótlási szükséglet leggyakrabban csak az utolsó pásztára korlátozódik. A rövidfás munkarendszerben végrehajtott fakitermelés során a választékok és a koronarészek közelítése forwarderrel történik.

Az erdeifenyő természetes felújításának erdőművelési sajátosságai közé tartozik, hogy a fakitermelést követően,

maghullás előtt végzett pásztás talaj-előkészítés során egymástól 100–120 centiméter távolságra lévő 40–60 centiméter széles sávokban megfelelően előkészített magágyat hoznak létre a lehulló mag befogadására. Az erdeifenyő-csemeték megmaradáshoz nélkülözhetetlen, hogy az első két évben gyommentes legyen a terület. Ehhez többnyire hosszú hatástartamú talajherbicideket használnak, amelyek kijuttatására a vegetáció megindulása előtti, március–áprilisi időszak a megfelelő. Az egyszikű gyomnövények ellen végzett vegyszeres ápolások során a cél a magassági növekedésük korlátozása és termésérlelésük megakadályozása. Az esetben nagy mennyiségben megjelenő szeder ellen glifozát hatóanyagú szerekkel lehet védekezni. A nagyvad kártételének megelőzésére helyenként a felújítással érintett terület bekerítése is indokolt, ennek hiányában vadriasztó szer alkalmazása elengedhetetlen.

Olykor előfordul, hogy a pásztanyitást követő második év végére nem jelenik meg a kívánt mennyiségű újulat, ilyen esetekben mesterséges úton pótlás szükséges, amit iskolázott erdeifenyő-csemetével, vagy az erdőterv előírásainak megfelelő lombos fafajokkal végeznek.

A helyszínen ismertetett eljárások az elmúlt időszak tapasztalatai alapján alakultak ki, emellett a különféle technológiák alkalmazásában rejlik új lehetőségek a termésművelési erdőgazdálkodás keretében a

A résztvevők a Budafai Arborétumban

akosztály

zalai erdeifenyő-állományok megőrzését és megújulását szolgálják.

A délután második felében Kovács Gyula erdész-pomológus saját, pórszombati Medes-hegyi fajtagyűjteményében, a történelmi göcseji gyümölcsstermesztés és -felhasználás sokrétű, egyedülálló sajátosságairól beszélt.

A második nap a Letenyi Erdészet területén zajlott Gyergyák Lajos erdész-tigazgató és Németh Gergely erdőművelési műszaki vezető kalauzolásában. A szakmai találkozó első állomása a Vétyemi Ősbükkös erdőrezervátum volt. A mintegy kétszáz éves, 1984 óta gazdálkodással nem érintett terület bejárása során szembeűő volt a faállomány változatossága, amelyben a zalai átlaghoz képest kisebb vadnyomásnak köszönhetően az utódállománynak is kiemelkedő szerepe van. Az Erdészeti Tudományos Intézet által 1962 óta végzett mérések adatai alapján az élőfakészlet 180 éves kor körül kulminált, az anyaállomány élő egyedeinek tőszáma, körlepősszege és fatérfogata azóta folyamatosan csökken.

A forró nyári nap délelőttjén, az erdőre-

Molnár György erdőművelési ágazatvezető bemutatója

rezervátum esőbeállójának árnyékában Babics István erdőművelési előadó az erdőgazdálkodás klímaváltozást követő lehetőségeiről tartott előadásában kiemelte, hogy már a hetvenes évektől tapasztalható folyamat a Kárpát-medencében magasabb hőmérsékletet, több szeles napot, valamint esetenként kevesebb és kedvezőtlenebb eloszlású ve-

getációs időszakban lehulló csapadékot jelent. Ezek a változások érintették a lágys és a fás szárú vegetációt egyaránt, aminek következtében – többek között – megváltozott a gyomnövények összetétele, az intenzíven terjedő fafajok egyre nagyobb területet foglalnak el, az erdőt erő károsítások száma és intenzitása pedig egyre fokozódik.

A klímaváltozás káros hatásainak csökkentése érdekében az elmúlt évtizedekben tett intézkedések, kísérleti és üzemszerűen alkalmazott technológiák mellett a Zalaerdő Zrt. jelenleg is folytat kísérleteket keleti bükk-, ibériai tölgy- és magyar tölgyfajából nevelt csemétekkel, azok erdősítésekben való

alkalmazhatóságának vizsgálata céljából.

Az elméleti ismertető után az aszályos időjárás miatt legyengült, majd szűkárósítás következtében elpusztult lucfenyves kitermelése utáni szerkezetátalakítás helyszínét nézték meg a résztvevők a Kiscsehi 12F1 erdőrészletben. A vágástakarítást követő altalajlazításos talaj-előkészítés után az első kivített koccsánytalan tölgy fészkes makkvetésével végezték, 2x2 méteres hálózatba pedig keleti-bükk-csemetéket ültettek. Megfigyelhető volt, hogy annak ellenére, hogy a lucfenyőt több mint harminc éve eredetileg akácfafoltokkal tarkított legelő helyére ültették, ennyi év eltelté után is megjelenik a magról kelő akác az erdősítésben. Szükség esetén a pótlást vadgyümölcsökkel és juharokkal tervezi elvégezni az erdész. A déli, délnyugati kitétséű domboldalon a kánikula ellenére mind a tölgyfaj, mind a keleti bükk egyedei jó állapotban voltak.

A tartalmas szakmai találkozó zárásaként a résztvevők látogatást tettek a Budafai Arborétumban, amelynek területe és a környező erdők egykor a Zichy család birtokában voltak. Az itt található vadászház elődje 1926-ban épült. Az arborétum kialakítása az 1950-es években kezdődött meg – egyrészt közjóléti célból, másrészt azért, hogy elősegítse az idegenhonos fafajok meghonosítását. A parkban 132 féle tűlevelű és 88 féle lomblevelű fafaj ültetett el. A kétezres évek eleji aszályos időjárás miatt a szűkárósítás az arborétum magvát képező lucfenyvesben és több parcellában mintegy 10 hektáron a fák tömeges pusztulását okozta. Ezek helyén azóta lombos főfafaj, elegyes állományok várják az ide látogatókat.

Fűr Tamás titkár,
OEE Nagykanizsai Helyi Csoport

Vétyemi őriások között

FOTÓK: STEYER EDINA

Aranydiplomásokat köszöntünk

Ez év június 26-án, a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának nyilvános tanévzáró tanácsulása keretében *Feiszt Ottó* erdőmérnöknek, a Zalaerdő Rt., majd Zrt. volt vezérigazgatójának, illetve *dr. Iváncsics Lajos* erdőmérnöknek, a Zalacsányi Erdészet egykori igazgatójának erdőmérnöki oklevelük

megszerzésének 60. évfordulója alkalmából arany tiszteletdiplomát adományoztak.

A Faipari Mérnöki és Kreatívipari Kar 2025. szeptember 11-én tartotta meg tiszteletdiploma-átadó ünnepségét a soproni LIGNEUM Látogatóközpontban. Aranyoklevélben részesült *Feiszt*

Ottóné (Fodróczy Mária Anna) faipari mérnök, a Zalaerdő Zrt. jogelődeinek üzletkötője a Kereskedelmi Osztályon.

A jeles elismeréshez Szerkesztőségünk gratulál, s egyben erőben, egészségben eltöltött további nyugdíjas éveket kíván minden díjazottnak!

FEISZT OTTÓ

1975. szeptember elsejétől a Salomvár-Zalaháshágyi Mgtsz. gyakornoka lett, majd december 1-jétől erdészeti ágazatvezetővé nevezték ki, ahol 1983. december 31-ig dolgozott. 1981-ben vadgazdálkodási szakmérnöki oklevelet szerzett a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. Német nyelvből középfokú nyelvvizsgát tett. 1984. január 1-től a Zalai Erdő és Fafeldolgozó Gazdasághoz került, és annak központjában vadászati felügyelői munkakört töltött be. Az ezt követő időszakban nevéhez fűződik a vadgazdálkodás erdőgazdasági infrastruktúrájának teljes megújítása. Vezetésével – a vállalat nagy kiterjedésű vadászterületén – a híres zalai gímszarvas- és vaddisznóállomány kezelésével országosan is kiemelkedő eredményeket értek el. 1993. szeptember 1-jétől, pályázaton elnyerte a jogutód Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság (Zalaerdő Rt.) vezérigazgatói tisztségét. Ebben a beosztásában 2010. júliusáig dolgozott, majd a 2013-ban való nyugdíjba vonulásáig a Pannon Pellett Kft. és az Erdők a Jövőért Nonprofit Kft. ügyvezetői munkakörét látta el Nagykanizsa-Miklósfán.

Az erdészeti részvénytársaság vezetőjeként döntő szerepe volt a hatékony társasági működési forma és az egységes vezetői gárda kialakításában. Irányításával a Zalaerdő Rt., illetve 2006-tól a Zalaerdő Zrt. kiemelkedő szakmai és gazdasági sikereket ért el. Valamennyi ágazatában jelentős beruházásokat hajtott végre, s folyamatosan a legjobban teljesítő erdészeti társaságként tartják számon. Tizenhét évig tartó vezérigazgatói munkája során, piacgazdasági körülmények között is lényegesen gyarapodott a társasági és az erdővagyon, javult az erdő minősége és érvényesült a természetes folyamatokra alapozott erdőgazdálkodás.

1998-ban választották az Országos Magyar Vadászkamara alelnökévé, majd 2002-től 2014-ig annak elnöke volt. 2000–2010 között az Országos Magyar Vadászati Védegylet alelnöke, 1996–2002 között a Magyar Vérebegylet elnöke, 2008–2010 között a Zalai Vadászszövetség elnöke is volt. 1998–2002-ig betöltötte az Országos Erdészeti Egyesület Vadgazdálkodási Szakosztályának elnöki tisztségét és 1994–2012 között az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportjának is elnöke volt.

A zalai vadgazdálkodás terén kifejtett kiemelkedő munkáját is értékelték, amikor 1996-ban a Zalaerdő Rt. megkapta a Nemzetközi Vadvédelmi és Vadászati Tanács (CIC) bronzplakettjét. A magyar vadászati kultúra alakításában is jelentős szerepet vállalt, hat vadászati témájú könyv lektora és kiadója. Több szakmai erdészeti-vadászati kötet szerkesztője, társszerzője, négy könyv szerzője. Számos szakcikke és irodalmi írása jelent meg

a szaklapokban. 2004-ben a Nyugat-magyarországi Egyetem Címzetes Egyetemi Docens kitüntető címet adományozott részére.

Szakmai munkásságának elismerését jelzik a pályafutása során neki ítélte állami és civil kitüntetések, díjak. Pro Silva Hungariae-díj, Nemzeti Vadászrend, Vadas Jenő-emlékérem, Nagyváty János-díj, a Vadászkamara Aranyérme, Széchenyi Zsigmond-emlékplakett, NIMRÓD Érem, Nimród Irodalmi díj, Aranygyűrű és Arany Fácántoll irodalmi díjak, „A Zalai Vadászterít” életmű-díj.

DR. IVÁNCSICS LAJOS

Az egyetem elvégzése után a Zalaerdő Novai Erdészetének műszaki vezetője. Ezt követően a Borsodi Erdőgazdaság vadászati felügyelője. Néhány évig a Tanulmányi Erdőgazdaság Iváni Erdészetét vezette. Ezután ismét Zalába került, ahol először Bakra, majd az összevonás után a Zalaegerszegi Erdészet igazgatója lett, Zalaegerszeg székhellyel. Közben elvégezte a Gödöllői Egyetem vadgazdálkodási szakmérnök stúdiumát. Az itt vadkárokkal kapcsolatos erdőérték-számításai tárgyában írt diplomamunkáját doktori értekezésékként fogadták el, amelyet Sopronban védett meg.

Sokáig dolgozott a Nimród munkatársaként, számos szakcikket, néhány könyvet írt.

Munkahelyein bevezette a makkvetéses erdőfelújításokat, a sorközi gépi ápolást. Jelentős eredményeket ért el, erdészeti szárazúzó művelősoros rágóerdő kialakításával. Később figyelme a vadgyümölcsökkel megvalósítható élőhelyfejlesztések felé fordult. Klónozott vadalma-, vadkörte-csemetékből érési sorokat klónozott, sok ezer mintából választott ki tűzelhalásnak ellenálló egyedeket. A szelídgesztenye védelmében nem érzékeny mediterrán hibrideket, hanem ellenálló hazai egyedeket választott és szaporított. A csemetével történő drága, szarvasgombás erdő létesítése helyett kidolgozta a spórával fertőzött gépi makkrakással megvalósítható tölgyesek erdősítését. Az akkreditált laboratóriumi eredmények az így kezelt területek teljes mikorrhizáltságát mutatták.

Sokáig tagja volt az MTA Erdészeti Bizottságának.

Több kitüntetése közül kiemelésre kívánczik a Hubertus-kereszt gyémánt fokozata.

Forrás:

az Erdőmérnöki Kar összefoglaló füzeté a tiszteletdiplomásokról

Megújult az Obornaki Vadászház

FOTÓ: VARGA GYÖRGY

Az idei év első felében a turisták által is kedvelt Obornaki Vadászházat újította fel társaságunk. A Nagykánizsai Erdészet gondozásában lévő épület turisztikai szempontból nagyobb forgalmú, míg az előző években korszerűsített vadászházainkat elsősorban vadászvendégeink használják.

Alaprajzi elrendezésén keveset változtattunk. A szobákat összenyitottuk az előterekkel, a földszinten kétnemű illemhe-

lyet alakítottunk ki a funkció nélküli belső közlekedő rovására. A közösségi térben a trófeák falon való elhelyezéséhez a másfél szintes részen a felső ablakokat megszüntettük, a hozzá csatlakozó, szokatlan alaprajzú teraszt pedig lefedtük.

Az épület nagyon alacsony hajlásszöggel rendelkező tetője fémlemez fedést kapott, az ereszeket lezártuk, a padlástérre zárt cellás, fűjt hőszigetelés került. A belső terek új burkolatokat és festést kaptak, a tetőteret belső hőszigeteléssel egészítettük ki. A fürdőszobák teljesen, a lámpák és a bútorok részlegesen megújultak. Teljes külső-belső nyílászárócsera történt. Nem

utolsósorban a szakszemélyzet is kapott egy kis külön helyiséget.

A vadászház meglévő gépészeti rendszere sok kellemetlen meglepetést tartogatott, de ezeket is sikerült kijavítani. A cserépkályha kandallóra cserélésével lehetővé vált a közösségi tér gyors felfűtése. A melegvíz-hálózatot központosítottuk, az ezt működtető hőszivattyú a temperáló fűtést is segíti.

A felújított épület 2025 ősztől a korábbinál jóval magasabb színvonalon várja vendégeit.

Lesták Attila
építési előadó

Vándortáborok – 13 turnusban

Ötödik alkalommal érkeztek diákok és pedagógusok az Országos Erdészeti Egyesülettel és a Murai Rafting Vízitúra Egyesülettel közösen szervezett vándortáborokba. Az idei nyáron 13 turnusban, összesen 303 résztvevővel zajlott a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola különleges programja.

Érdemes megemlíteni, hogy a januári regisztrációtól folyamatosan zajlottak az előkészületek, mint például a tanárokkal történő egyeztetés, az útvonal programjainak szervezése, a szerződés-kötések a szolgáltatókkal, az útvonalfüzet frissítése, az eszközbeszerzés és hasonló feladatok hosszú sora.

A változatos élményekben gazdag programok között a gyalogos túrák mellett szerepelt a pákai Öveges-emplékház, a szécsiszigeti Kerka Vízimalom és a csömödéri Ali-Bee Méhészet látogatása, továbbá erdei vasutazás, strandolás, íjászat, a Budafai Arborétumban vezetett séta, kétnapos rafting túra aranymosással és fazekasfoglalkozás is. A programokat jelentősen befolyásolta az időjárás, hiszen az idén nemcsak a hőséggel kellett megküzdenie több csoportnak, hanem a korábbi évekhez képest jóval több viharral is.

A gyerekek többsége leginkább az evezést várta. Szerencsére ebben a szezonban minden csoport részt vett ezen a vízi

programon, még ha több esetben is szükség volt esőkabátra, sőt még meleg ruhára is.

A hétnapos táborok szálláshelyeként a Csömödéri Turista-szálló, a Budafai Arborétumban kialakított nomád sátor-tábor és a Molnáriban felállított táborhely szolgált.

Az erdei vándortáborokba érkező pedagógusok közül sokan évtizedek óta vesznek részt hasonló programokon, sőt több visszatérő is volt az útvonalon, de akadt olyan is, aki először aludt sátorban. Ugyanez a változatosság jellemezte a diákokat is, így minden hét tartogatott meglepetéseket és emlékeztető pillanatokat.

Köszönöm a segítséget azoknak a kollégáknak, akiknek közreműködése nélkül nem valósulhatott volna meg ilyen sikeresen a program, és ezúton továbbítom a résztvevők hálás visszajelzéseit is.

A 2025. szeptember 22-én Budapesten tartott megbeszélésen nemcsak tapasztalatcserére volt lehetősége az ország 12 útvonaláért felelős kollégának, de megkezdődött a jövő nyári turnusok tervezése is, így bízunk benne, hogy a program hasonló sikerrel zajlik majd az elkövetkező években, maradandó élményeket nyújtva minden résztvevő számára.

Molnárné Vitális Anikó
erdeiiskola-vezető, a vándortábor felelőse

„Mindig vonzott a természet”

Murakeresztúrról indult, az útja Sopronon át vezetett, majd visszatért Zalába – immár erdőművelési előadóként és pályázati referensként dolgozik erdőgazdaságunknál. Béli Csongor – vagy ahogy a legtöbben ismerik, Csongi – gyerekkora óta a természet közelében élt. Az erdőhöz fűződő kapcsolata eleinte még inkább a falusi élet velejárója volt: téli tűzelő gyűjtése, ház körüli munkák, bandázás a haverokkal... Mára azonban hivatás lett belőle.

AZ ÚT SOPRONIG

„Tipikus falusi gyerek voltam” – meséli Csongor. Murakeresztúron nőtt fel, nővérével együtt. Édesanyja gyermekjóléti szolgálatnál dolgozik, édesapja több mint egy évtizede Ausztriában vállalt munkát, előtte pedig asztalosüzemben dolgozott itthon. A családban közvetlenül nem volt erdész, csupán a „nagybácsi” – pontosabban a nagynénje férje, *Sánta István*, a Nagykanizsai Erdészeti Nyugalmazott Kerületvezető erdésze –, dolgozott a szakmában. Ő hívta fel Csongor figyelmét arra, hogy az erdészetben is megtalálhatja a jövőjét.

Az általános iskola után Sopron felé vette az irányt, a soproni erdészeti technikum diákja lett. „Eleinte tartottam a kollégiumtól, előtte nem nagyon mozdultam ki a falusi környezetből. De hamar megszerettem, beilleszkedtem, és elkezdtem komolyan tanulni a szakmát. Ahogy megismertem a fafajokat, más szemmel láttam az erdőt, úgy még inkább közel került hozzám ez a világ.”

A középiskolai évek alatt nemcsak jó tanulóként, hanem aktív diákként is bizonyított: versenyeken indult, barátokat szerzett az ország minden szegletéből. Ötödéven az országos szakmai tanulmányi versenyen harmadik helyezést ért el, amivel kiváltotta a technikus vizsgát is.

EGYETEM ÉS VISSZATÉRÉS ZALÁBA

A technikum vége felé egy ideig mérlegelte, hogy dolgozni kezdjen vagy inkább továbbtanuljon. Végül a barátok, a tanárok és a család biztatására a Soproni Egyetem hallgatója lett, ahol erdőmérnöki diplomát szerzett. „Rengeteg élmény, sok barát köt az egyetemhez, ahol nagyszerű tanároktól sok mindent tanulhattam.”

A diploma megszerzése után tudatos döntés volt, hogy hazatérjen Zalába. „Mindig is itt akartam élni. Itt nőttem fel, itt vannak a gyökereim. Nem nagyon gondol-

kodtam másban, biztos voltam benne, hogy haza szeretnék jönni, hogy itt kamatoztassam az egyetemen megszerzett tudásomat.”

Állásbörzén találkozott a Zalaerdő Zrt. képviselőivel, a jelentkezését hamar beadta, majd 2023. augusztus 1-jén kezdett, gyakornoki pozícióban. A kezdeti időszakban az Erdőművelési, Természetvédelmi és Turisztikai Osztályon dolgozott, ahol hamar kiderült: jó helyen van. „Mindig is érdekelt az erdőművelés. Úgy érzem, ez adja meg a szakma igazi velejét, itt kezdődik minden.”

ÚJ KIHÍVÁSOK – ERDŐMŰVELÉSI ELŐADÓKÉNT

Közel egy év telt el, amikor ki-nevezték erdőművelési előadónak és pályázati referensnek. Feladatai közé tartozik az erdősítések ellenőrzése, az erdőfelújítások értékelése, valamint a pályázatok ügyintézése.

„Az elején nem volt könnyű eldönteni, mi számít jó vagy rossz erdőfelújításnak. A gyakorlat során láttunk ilyet is, olyat is, de a való élet sokkal több árnyalatot mutat. Idővel azonban bele lehet jönni. Meg kellett tanulni, hogyan kezeljük a pótlásokat, a talajmintavételt, vagy akár azt, ha célállomány-módosításra van szükség. Ma már önállóan is tudok dönteni ezekben.”

Feladatai közé tartozik az erdőművelésre vonatkozó vadkárelhárítás is. „Zalában jelentős a vadállomány. Egy-egy szarvasrudli óriási károkat okozhat a friss első kivitelű erdősítésekben, ezért gyakran kerítésekkel védjük a csemetéket. Ez nemcsak költségkímélő megoldás, hanem biztosítja, hogy időben befejezhessük az erdősítést.”

Csongi mindeközben a kollégákkal is megtalálta a közös hangot. „Nagyon jó csapatban dolgozom, összetartó osztály vagyunk. Minden szakmai kérdést meg tu-

dunk beszélni. Sokat tanulok a tapasztalt kollégáktól, és jó érzés, hogy kikérik az én véleményemet is.”

MAGÁNÉLET ÉS KÖZÖSSÉGI SZEREPVÁLLALÁS

Munka mellett a család és a közösség is fontos része az életének. Nyolc és fél éve párkapcsolatban él Andival, akivel még a középiskolában ismerkedtek meg. Együtt döntöttek úgy, hogy Kanizsán telepednek le – jelenleg szolgálati lakásban laknak, de egyetértenek abban, hogy később családi házban szeretnének élni. „Most az esküvőnk szervezése tölti ki a mindennapokat, de egyébként sűrűn segítünk

mindkettőnk szüleinél a mai napig.” (A beszélgetés óta eltelt időben a fiatalok összeházasodtak, Csongor ifjú férjként éli már a napjait – a Szerk.)

Nagyapja vadász, hozzá is közel áll ez a hobbi, de viszonylag ritkán jut ideje rá. A Murakeresztúri Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek is tagja. „Középiskolásként csatlakoztam, elvégeztem a szükséges tanfolyamokat, de már nem tudok annyit

időt szakítani rá, amennyit szeretnék. Amikor tehetem, részt veszek a gyakorlatokon, versenyeken, falunapokon, de amikor menteni kell, nem mindig vagyok ott. A közösségért tenni jó érzés, amikor tudok, szívesen segítek.”

JÖVŐKÉP

A fiatal erdőmérnök hosszú távon is a Zalaerdőnél képzei el a jövőjét. „A legjobb ebben a szakmában, hogy nincs benne monotonitás. Minden nap más, mindig van valami új, amit tanulhatok. Boldogan jövők dolgozni, és ez mindennél többet ér. Jó helyen vagyok, és szeretnék is itt maradni.”

Steyer Edina
PR-előadó

Béli Csongor

FOTÓ: GOMBOS PETRA

Erdősítések és műszaki átvételek a Lenti Erdészetnél

A Zalaerdő Zrt. Lenti Erdészetének területén 2024 őszén és 2025 tavaszán összesen több mint 33 hektár új első kivitelű erdősítés és 55 hektár pótlás valósult meg.

A tavalyi év különlegessége volt a rendkívül bőséges makktermés, amit az erdészet igyekezett teljes mértékben kihasználni. A begyűjtött és felvásárolt makkmennyiséget széles körben használtuk fel a mesterséges erdősítések és a természetes erdőfelújítások első kiviteli és pótlási munkái során, hogy az új erdők legtöbb esetben helyi származású szaporítóanyagból jöhessenek létre. (1. kép)

Az első kivitelek közel 15 hektárján makkvetéssel történt az erdősítés, emellett egy 10 hektáros erdőtelepítés (Mintafásítás VI.) is ezzel a módszerrel valósult meg. A pótlások és a folyamatban lévő tölgy természetes felújítógátások mesterséges kiegészítései közül 15 hektár készült el kocsányos, illetve kocsánytalan tölgyakkal felhasználásával. (2. kép)

Kiemelendő, hogy a megbontott tölgy felújítógátások csaknem 50 hektárját mindössze három hét alatt sikerült saját dolgozóinknak villanypásztorral bekeríteni, így megóvtuk a helyben lehullott makkot a vadkártól. A felvásárolt tölgyakkal pedig lehetővé tette több, akár hat éve megbontott felújítógátás mesterséges kiegészítését is.

A 2025-ös tavaszi időszakban az erdősítések döntően csemeték felhasználásával zajlottak.

Ez év őszére 22 hektár első kivitel és több mint 10 hektár pótlás van tervben.

SIKERES MŰSZAKI ÁTVÉTELEK 2025-BEN

Az idei évben a Lenti Erdészetnél közel száz hektár befejezett erdősítés műszaki átvételét terveztük, amelyből 91 hektárt sikeresen zártunk le. A fennmaradó 8 hektár terület határidő-hosszabbítást kapott. Ezek jellemzően olyan, nagyjából egy hektár alatti, lucfenyő egészségügyi termelésből származó, kis kiterjedésű erdőfoltok, amelyeknek abiotikus okok (fényhiány,

aszály) miatt további 1–2 év szükséges még a sikeres befejezéshez.

A műszaki átvételek során megvizsgáltuk az erdősítések minőségét, megere-dését és záródását, továbbá ellenőriztük, hogy a munkák megfelelnek-e a hatályos jogszabályokban előírt szakmai követelményeknek.

A Lenti Erdészetnél ezeket az ellenőrzéseket a műszaki vezető, a kerületvezető erdész és az erdőfelügyelő közösen végzik.

A műszaki átvételek során bejárt erdő-részletek minden esetben megfeleltek a jogszabályi előírásoknak és szakmai elvárásoknak.

Az erdősítések és a műszaki átvételek eredményei azt mutatják, hogy a Lenti Erdészeti szakmai közössége jól tud élni a természet adta lehetőségekkel. A helyben gyűjtött makk és a gondosan végzett munka biztosíték arra, hogy ezek az új erdők hosszú távon is megmaradjanak és fejlődjenek.

Molnár György
erdészetigazgató-helyettes,
erdőművelési ágazatvezető

Makkvetés Belsőárd 8 E

Megvédett természetes újulat

FOTÓ: MOLNÁR GYÖRGY

FOTÓ: IVÁNYI TAMÁS

„Az erdészshivatás nemcsak munka, hanem életforma”

Perák Gergő kanizsai születésű, ám valójában a gyerekkora nagy részét a közeli Gáspár-hegyen töltötte a család birtokán. A területen méhészet és karácsonyfatelep található a mai napig. Amíg más gyerekek a játszótéren kergetőztek, ő hétvégenként és nyaranta ott volt szüleiével és nagypapjával, a szabadban nőtt fel. Ott érezte először: a természetben van otthon.

„Amióta megtanultam járni, minden időt kint töltöttem a birtokon. Megfogott a fenyves, a friss levegő, a természet. Már általánosban tudtam, hogy olyan munkát szeretnék, ami nem köt irodához, műhelyhez, hanem kint lehetek a szabadban.”

ELSŐ LÉPÉSEK – KERÜLŐVEL AZ ERDÉSZETIG

Az út mégsem volt egyenes. Érettségi után közlekedésgépésznak tanult Nagykanizsán. Úgy gondolta, talán a műszaki pálya lesz a biztosabb választás. De aztán a matematikával nem kötött szoros barátságot, és közben egyre erősebben motoszkált benne a gondolat, hogy mégiscsak erdészként dolgozna. „Féltem, hogy nem tudok majd ezzel a szakmával elhelyezkedni, aztán mégis úgy döntöttem, ezt szeretném, így kerültem végül a soproni erdészeti technikumba.”

A kollégiumi élet, a hirtelen jött nagyvárosi szabadság elsőre inkább elvonta a figyelmét, mintsem a tanulásra ösztönözte. A vizgákat mégis rendre sikeresen teljesítette, annak ellenére, hogy nem tartotta magát valami szorgalmas tanulóknak. Az igazi fordulatot az első nyári gyakorlat hozta el. Bajcsán, a csemetekertben és Vida Géza, azóta nyugalmazott kerületvezető erdész mellett töltötte a heteket, ahol – saját szavaival – „nemcsak bogarat szedett”, hanem ténylegesen részt vehetett a munkában.

„Szerencsém volt, hogy olyan ember mellé kerültem, aki nem hagyott minket

unatkozni. Tanított, magyarázott, és ott éreztem először, hogy ez az én utam.”

A SZAKMÁBAN MARADNI – KEVESEN VÁLASZTJÁK

Az évfolyamból, ahol hatvanan végeztek, alig tízen maradtak a pályán, sokan elhagyták az erdészeti vonalat. „Amikor mi jártunk oda, rengeteg iskola indított erdészeti képzést, de a tanulók nagy részének nem is volt komoly a szándéka. Szülői nyomásra jelentkeztek, sokan pedig azt sem tudták akkor még, mit akarnak kezdeni az életükkel...”

Gergő szerint ma a legnagyobb kihívás, hogy felkeltsék a fiatalok érdeklődését e hivatás iránt. „Amikor mi gyakornokok voltunk, figyeltünk, kérdeztünk. Most sokszor az van, hogy ha elmondjuk a feladatot, egy idő után előkerül a telefon, elveszik az érdeklődés, nem kérdeznak a diákok. Márpedig ha valakinek nincs kérdése, az nem figyelt – ezt is Vida Gézától tanultam.”

ELSŐ MUNKÁK: KÖZMUNKÁTÓL A HOSSZTOLÁSIG

A pályakezdés kacifántosra sikerült, mert a technikus vizsga után azonnal a Zalaerdőhöz akart jönni dolgozni, de csak közmunkásként volt erre lehetőség. A munkaügyi hivatalban pedig nem értették, mi-

illette adminisztrációs munkák. „Sokszor bedobtak a mély vízbe, de pont ez kellett. Ha csak ültem volna valahol egy sarokban, lehet, hogy el is ment volna a kedvem az egésztől.”

Ezután hosszolóként dolgozott kerületvezető erdészek és brigádok mellett. Sok helyen megfordult, sokféle ember mellett tanult, és ezek a tapasztalatok alapozták meg a szakmai tudását.

„...Nem tudom teljesen különválasztani a munkát és a magánéletet. Erdésznek lenni nem csak arról szól, hogy sétálgatunk az erdőben. Felelősség, fizikai munka, hideg, meleg, eső, szél – minden benne van.”

ért a közfoglalkoztatotti létet választja egy általuk felkínált tb-ügyintéző tanfolyam helyett. De ő ragaszkodott az erdészethez. „A fizetés gyenge volt, de ez volt az út, hogy egyáltalán bekerüljek a rendszerbe.”

Egy évig közmunkásként dolgozott, főleg a csemetekertben. Mindenféle feladatot kapott, ezek között szerepelt egyebek mellett vetés, gyomlálás, permetezés,

FOTÓ: STEYER EDINA

KERÜLETVEZETŐVÉ VÁLÁS

Két évig – 2017 májusa és 2019 májusa között – dolgozott beosztott erdészként, majd 2019 májusán nevezték ki Csonkakő kerület vezetőjévé. A nagyjából 200 hektáros kerület mellett a nagyobb kihívást a zalakomári MÁV-rakodó jelentette, ahol vasúti és kamionos szállítások adtak folyamatos munkát.

Egy hirtelen jött döntés úgy hozta, hogy 2025 januárjában áthelyezték Alsónyíres kerületbe, bár volt pár hónap, amíg a két kerületet egyszerre vitte. A Miháldról a kerületbe való bejárás a mai napig nehézséget és sok idővesztetést jelent számára.

Alsónyíres közel 960 hektárt foglal magában, Bajcsa, Kiskanizsa és Szepetnek határolják. Homokbuckák, mocsaras területek, tölgyesek, fenyvesek váltják egymást, tavaly sok volt a véghasználat, így jelentős készlettel vette át a területet. „Volt olyan időszak, hogy hétfőtől péntekig szállítottunk, szombaton művelést ellenőriztem Bajcsán, vasárnap Zalakomárban voltam. Az első hónapok tényleg nagyon kemények voltak.”

A kerület azonban izgalmas kihívásokat tartogat, sokszor több fakitermelő és művelő brigád is dolgozik ugyanabban az időszakban. „A terület homokvidék minden előnyével és hátrányával együtt. Az eső nem állítja meg a munkát, de a felújítás sokkal nehezebb, mint ahogy Komárban volt.” A főbb fafajok: a magasabb fekvésű területeken erdefenyőt, tölgyet, akácot, a mélyebb fekvésűn inkább éget találunk.

MAGÁNÉLET ÉS MÉHÉSZET

Az év elején ugyan minden percét a feladatok tették ki, azonban próbál egyensúlyt tartani hivatása és magánélete között. Párjával, Klaudiával 2018 óta élnek együtt, jelenleg Miháldon, egy szolgálati házban. Klaudia a Pannon Egyetem Soós Ernő Kutató-Fejlesztő Központjában dolgozik természetvédelmi mérnökként, a mesterképzés vége felé jár.

Gáspár-hegyen ma is tartanak méheket, a munkát édesapjával és nagyapjával közösen végzik. Bár a munka mellett egyre kevesebb ideje marad rá, amikor tud, hétvégre besegít. „Nehéz most mindent összeegyeztetni, de a méhészet mindig része marad az életnek.”

„EZ NEM EGYSZERŰ MUNKA, HANEM ÉLETSTÍLUS”

Perák Gergő szerint az erdész nemcsak egy szakma, hanem életforma. „Nem a rock and roll-féle életstílus, de tény, hogy nem tudom teljesen különválasztani a munkát és a magánéletet. Erdésznek lenni nem csak arról szól, hogy sétálgatunk az erdőben. Felelősség, fizikai munka, hideg, meleg, eső, szél – minden benne van.”

Steyer Edina

Sikeres programok a Zalaerdő szervezésében

Két napközis és egy ottalvós tábor szervezett a Zalaerdő Zrt. Obornakon, a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskolában 2025 nyarán. Az időjárásra egyik táborban sem panaszkodhattunk, legfeljebb a túlzott forróságra. A programok hasonlóak voltak az elmúlt évek táboraihoz, néhány újdonsággal fűszerezve. Hagyományos programjaink között szerepelt a lövészet, az íjászat, a nappali és éjszakai túra, a vadászati bemutató, az éjszakai csillagnézés, valamint az esti vadles. Új programként nagy sikert aratott a madárgyűrés, Nagy Gábor, a Bánokszentgyörgyi Erdészeti kerületvezető vadászának irányításával, valamint a hűsítő habfürdő, amelyet a becsehelyi tűzoltók biztosítottak a táborlakók számára.

Szöveg és képek: Kuczkó Anita
erdeiiskolai-vezető

„Az írásaimmal másokon segíteni...”

Az igazgatási és személyügyi osztályon dolgozó Tanai Andrea számára a precíz számítás és a pontos határidő éppúgy a mindennapok része, mint az, hogy esténként egy dél-koreai sorozat dialógusait ülteti át magyarra. Bérügyi előadóként a számok világában otthonosan mozog, mégis a szavakban találta meg a legmélyebb önkifejezést.

„Már általánosban elkezdtem írogatni” – meséli. – „A legjobb barátnőmmel nyaranta történeteket írtunk egymásnak, és felolvastuk őket. Az volt a mi szórakozásunk.” Később ez a gyermeki játék lassan szenvedéllyé érett. Andi úgy érzi, az alkotás szeretete valahol a családjából ered: édesapja gyönyörű intarziaképeket készített, anyukájával való ismerkedésük idején pedig két vaskos naplót töltött meg saját gondolataival. „Most, hogy apu már nincs köztünk, anyu ezeket olvasa vissza. Nagyon szépen fogalmazott. Szerintem tőle örököltem a művészi vénát, azt, hogy szavakkal fejezzem ki magam.”

SZAVAK, TÖRTÉNETEK, GYÓGYULÁS

Az írás azóta sem tűnt el az életéből. Andrea blogot vezet, ahol novellákat, verseket, regényrészleteket is megoszt. Legtöbb írása mély, elgondolkodtató hangulatú.

„Fiatalon nem túl vidám verseket írtam, inkább olyasmiket, amikben az ember kicsit magára ismerhet.” Egykor József Attila lírája is inspirálta, és kamaszkorában a saját vívódásait is papírra vetette.

„Azt szeretem az írásban, hogy segíthet másokon. Vagy elgondolkodtat, vagy egyszerűen csak elrepít egy másik világba. Néha gyógyító hatása is lehet.”

A SZÁMOK VILÁGA FELÉ...

Mégis, az élet végül nem az irodalom felé sodorta. Mivel jó volt matekból, szülei inkább a biztos megélhetést kínáló gazdasági pályát javasolták.

„Egy cégnél, ahol dolgoztam korábban, egyik napról a másikra felmondott a bér-számfejtő, és engem választottak ki a helyére. Így kerültem a szakmába, és valójában megszerettem ezt a világot.”

A precíz, emberekhez kötődő munka azóta is közel áll hozzá. „Szeretem, hogy odafigyelhetek arra, hogy mindenki megkapja, ami jár neki. Egyszer például egy megszűnő cégnél én harsoltam ki, hogy kifizessék a felmondási időre járó szabadságokat is. Jó érzés volt tudni, hogy számíthatnak rám.”

A KOREAI VILÁG BŰVÖLETÉBEN

Ez a „másik világ” az utóbbi években Dél-Korea lett. Andi „vajandi” néven 2013 óta szenvedélyesen fordít dél-koreai sorozatokat, olyan alapossággal, ami ma már ritka.

„Régen sokan töltötték le a filmeket és a feliratokat, ma már többen nézik online őket. Egyre több fordító használ automata fordítót, amivel nem lenne baj, ha utána alaposan ellenőriznék. Én többször átolvasom a szöveget, majd megpróbálom nézői szemmel is végignézni az egész filmet a sa-

olyan is volt, hogy észrevettem, hibás az angol felirat.”

„De a hobbim nemcsak a munkámat segíti, hanem számos alapvető technikai dolgot is elsajátítottam általa: videót vágni, feliratot átírozni, konvertálni, blogot szerkeszteni...”

Igényes, magas színvonalú munkáját 2017-ben az Ázsia Ékkövei közösség „Az Év Fordítója” elismeréssel értékelte.

BAKANCSLISTÁN SZÜL ÉS A NOTRE-DAME

Bár még nem járt Dél-Koreában, az ország kultúrája, zenéje, gasztronómiája nagyon is vonzza.

„Egyszer el szeretnék jutni oda a nem túl távoli jövőben, de addig is igyekszem felfedezni Magyarországot. Országbérlettel bejártam már például Szekszárd, Salgótarján, Debrecen, Nyíregyháza környékét...”

A koreai ízeket viszont már kipróbálta: „A barátnőmmel Rácalmáson elmentünk egy koreai étterembe, csak ezért utaztunk oda. Egy egész menüsört végigkóstoltunk, tengeri herkentyűkkel – amit amúgy nem mindig szeretek –, de összességében igazi kulináris élmény volt.”

„AZ ÍRÁS VALAHOL MINDIG VELEM MARAD”

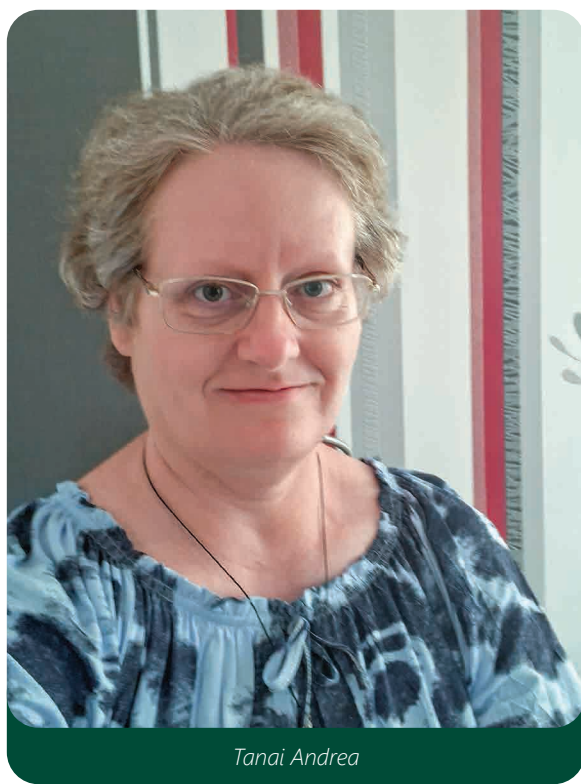
Andrea számára az írás és a fordítás nem menekülés, hanem hid két világ között: a hétköznapi munka és a belső alkotás világa között.

„Szeretem a munkámat, de az írás az, ahol igazán önmagam lehetek. Ott nem kell szabályokat követni, csak érzéseket. Talán apukám is ezt érezte, amikor intarziát faragott.”

Habár még sok hely várja a bakanclistáján – London, Párizs és talán egyszer Szöul is – addig is szavaival utazik. És közben másokat is utazni hív: történetekbe, érzésekbe, távoli kultúrákba.

Andi számára a hobbija nemcsak kikapcsolódás, hanem alkotás, tanulás és szolgálat is – ahogy ő mondja: „Az írásaimmal másokon segíteni – ez a legnagyobb öröm.”

Steyer Edina

Tanai Andrea

„Azt szeretem az írásban, hogy segíthet másokon. Vagy elgondolkodtat, vagy egyszerűen csak elrepít egy másik világba. Néha gyógyító hatása is lehet... Szeretem a munkámat, de az írás az, ahol igazán önmagam lehetek.”

ját feliratommal, s ha szükséges, javítom az időzítést is.”

Angol feliratokat ültet magyarba, de egyre több koreai szót is megért. „Már

hanem alkotás, tanulás és szolgálat is – ahogy ő mondja: „Az írásaimmal másokon segíteni – ez a legnagyobb öröm.”

A világ erdei 2025-ben – **megjelent** a FAO-erdőleltár kiadványa

Több év és több mint 700 szakember munkájának eredményeként a fenti címmel október közepén jelent meg a FAO (Food and Agriculture Organization) 2025-ös erdőleltára. A kiadvány 197 ország és 39 önálló terület legfontosabb erdőadatait tartalmazza.

A nagy érdeklődéssel várt, hatalmas munka az alábbi fő megállapításokat tartalmazza:

– A Föld erdei 4,14 milliárd hektár kiterjedésűek, a szárazföld 32%-át borítják. Az erdők közel fele a trópusi területeken található.

– Az erdőterület éves nettó csökkenése a '90-es évek 10,9 millió hektárjáról évi 4,12 millió hektárra mérséklődött a 2015–2025 közötti időszakban.

– Az erdőterület bruttó csökkenése 2015–2025 között évi 10,9 millió hektár volt, jóval az 1990–2000 között megfigyelt 17,6 millió hektár alatt. Az új erdők megjelenése azonban ugyancsak lassult: míg 2000–2015 között évi 9,88 millió hektár keletkezett, 2015–2025 között csak 6,78 millió volt az éves gyarapodás.

– A természetes úton felújult erdők az összes erdő 92%-át teszik ki, de területük 1990 óta 324 millió hektárral csökkent, főleg Afrikában és Dél-Amerikában, míg Európában az ilyen erdők területe növekedett.

– Az elsődleges vagy őserdők az erdőterület 1/3-át, 1,18 milliárd hektárt tesznek ki. Csökkenésük sajnos folytatódik, de a csökkenés üteme már csak fele a 2000-es évek elején tapasztaltnak.

– A telepített erdők (nemcsak ültetvény) aránya kb 8%, kb. 312 millió hektár. Területük folyamatosan növekszik a '90-es évek óta, bár a gyarapodás üteme lassult az utolsó évtizedben.

– A Föld élőfakészlete 630 milliárd m³-re becsülhető, az erdőben tárolt szén mennyisége 714 Gt-ra nőtt.

– Az erdőterület mintegy 20%-a, 813 millió hektár áll védelem alatt, ez 251 millió hektár növekedésnek felel meg 1990 óta.

– A tervszerűen kezelt erdők területe ugyancsak növekedett 1990 óta, és elérte az összes erdőterület 55%-át, 2,13 milliárd hektárt.

– A tüzek éve 261 millió hektárt érintenek, ennek a területnek közel fele erdő. 2020-ban a rovarkárók, betegségek és a kíméletlen időjárás 41 millió hektár, főleg mérsékelt és boreális övi erdőt károsítottak meg.

– A világ erdeinek 71%-a köztulajdonban van, 24% magántulajdon, 5% egyéb, ill. ismeretlen tulajdonban.

millió hektár többcélú gazdálkodást szolgál. A biológiai sokféleség védelmét 482 millió hektár, talaj- és vízvédelmet 386 millió hektár szolgál, míg 221 millió hektár közjóléti rendeltetésű.

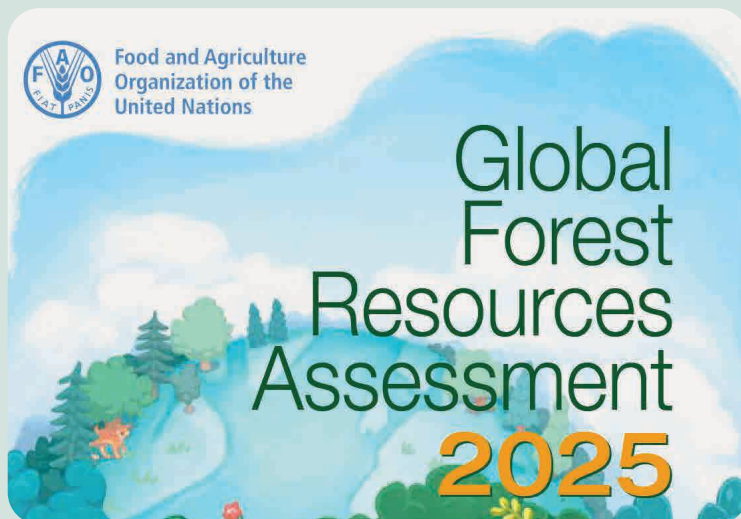
Újdonság, hogy a kiterjedt adatok elérhetők egy online adatbázisban, és automatizált, testre szabható hozzáférési lehetőség is rendelkezésre áll a FAO honlapján, valamint az egyes országok által rendelkezésre bocsátott adatok pdf formátumban, önállóan is elérhetők. A FAO-kiadvány a QR-kódra kattintva tölthető le, angol nyelven, pdf formátumban.

ÖSSZEGZÉS

Ez a jelentés alapvető fontosságú forrás az erdei erőforrások hosszú távú trendjeinek megértéséhez, valamint annak megértéséhez, hogy ezek hogyan kapcsolódnak a globális célokhoz és célkitűzésekhez, beleértve a biológiai sokféleséggel, az éghajlattal és a fenntartható földhasználattal kapcsolatosakat is. Átlátható módszertanának és széles hatókörének köszönhetően a 2025-ös globális erdészeti erőforrás-felmérés az egyetlen világszerte készült értékelés, amely hivatalos nemzeti adatokon alapul. Ezért ez a leghitelesebb globális adatforrás a politikai döntéshozók, erdészek, kutatók és mindazok számára, akik meg akarják ismerni a világ erdőinek múltját, jelenét és jövőjét.

Forrás és fotó: FAO

meretlen tulajdonformában áll.

– A világ erdeinek 29%-a, 1,2 milliárd hektár elsődlegesen termelési rendeltetésű, 616

Tervezett programjaink

OKTÓBER–DECEMBER

NOVEMBER 22.

• Karácsonyváro családi program a Nyitnikékben

DECEMBER 1–5.

• Mikulásjárat óvodai és iskolai csoportoknak a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

DECEMBER 6.

• Mikulásjárat a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

DECEMBER 30.

• Évzáró utazás a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal

További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo. Erdei vasút: Horváth Dániel (+36 30 364 8901, erdeivasut@zalaerdo.hu). Nyitnikék: Kuczkó Anita (+36 30 294 4385, kuczko.anita@zalaerdo.hu). A változtatás jogát fenntartjuk! A rendezvények sajtónyilvánosak, további felhasználás céljából hang- és képfelvételek készülhetnek!

A szentgyörgyvölgyi szálalóerdő és „a múlt gyakorlata a jelen szolgálatára”

A térség az Őrség részeként a honfoglalás után határvidék szerepét töltötte be, falvaiban nemesi prívilegiumot élvező szabadok éltek. A lakosság számának emelkedésével a földműveléshez szántókra, az állattenyésztéshez rétekre volt szükség, ennek következményeként megindult az erdőirtás.

A kiritkult, felújítatlan erdőkben a csapadék lemosta a termőtalajt, elősegítve a pionír fajok megtelepedését, megjelent és eluralkodott a nyír, rezgőnyár és az erdeifenyő. A legidősebb állományok alatt ma is találhatók bakhátak, amelyek az er-

sebb, céljaiknak megfelelő faanyagot vág-
ták. Tűzifa minden évben kellett, ezért
leggyakrabban tölgyet, bükköt, gyertyánt
szálaltak ki az erdőkből, tovább növelve
az elegyetlen erdeifenyő arányát. A rend-
szertelen szálalás következtében az erdők
vegyes korúvá váltak. A településektől tá-
volabb, ahol nem legeltettek, megindult a
lombos fajok betelepülése a fenyő alá,
amelyből értékes lombos, ill. később
lombvegyes erdeifenyvesek alakultak ki.

Roth Gyula professzor 1954-ben bejárta
a hajdani paraszti szálalás erdeit. Megállapí-
tásai szerint erős túlvágás, az átlagosnál
kisebb fakészlet és növedék jellemezte az
állományokat, a korábbi gazdálkodásban
a pozitív szelekció érvényesült. Ő a szálaló
gazdálkodásban látta a további erdőkeze-

erdőkben alakult az ki. A magyar paraszt
józan elgondolásából fakadó eljárást kell
rendszerbe öntenünk; a szálaló-erdő hazai
tanulságait meghatároznunk és kifejleszte-
nünk.”

A Szentgyörgyvölgyi Kísérleti Erdészet
1955-ben alakult meg, amelynek 3800
hektár erdejéből 2100 hektárt szálalással
kezeltek. Palotay István az 1967-ben ké-
szült üzemtervben 428 hektárra csökken-
tette a kísérleti erdőterületet, majd 2005-
től 718 hektár került az akkori szabályozás
szerint szálaló üzemmódba a szentgyörgy-
völgyi erdőtervezési körzetben. Napjaink-
ban 547 hektár területen folyik készletgon-
dozó használat.

A szálalóerdő elválaszthatatlan Palotay
István személyétől. Az üzemmód erdőren-

A Palotay István- emlékmű és a Hajdu Tibor-kopjafa együtt őrzi a két nagy múltú szakember emlékét, bizonyítja az erdészszakma folyamatos szálalási törekvéseit

dő-mező váltógazdálkodásra utalnak. A
kisbirtokokat a rendszertelen szálalás jelle-
mezte. Mivel a mesterséges felújítás költsé-
geit nem tudták felvállalni és a gazdaság
fával való ellátását folyamatosan biztosíta-
ni akarták, ezért szükségletüknek megfe-
lelő mennyiségű és minőségű faanyagot
termeltek erdeikben. Általában az értéke-

lés lehetőségét. 1954. augusztus 2-án, az
Országos Erdészeti Egyesület Szálalóerdő
Munkabizottságának jegyzőkönyvébe az
alábbiakat jegyezte le Zala-Őrségi paraszti
szálalóerdők címmel: „Igen nagy fontossá-
got kell tulajdonítanunk annak a ténynek,
hogy hazánkban már régóta megvolt a szá-
lalóerdő, és akár csak Svájcban, a paraszti

dezésének területén mind gyakorlati, mind
elméleti munkája kiemelkedő volt. Mun-
kásságát az 1978-ban felállított emlékmű
őrzi.

Kiváló kollégánk, Hajdu Tibor vezetésé-
vel 1994-ben részletes felvétel készült az-
zal a céllal, hogy a rendelkezésre álló, közel
40 éves adatok felhasználásával a szálalás-

s emlékhely – álátában”

nak mint használati módnak a lehetőségét vizsgálja. Sajnos, további munkavégzését korai halála megakadályozta, 2011-ben az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlésén emlékére kopjafát állítottak.

A szálalás 2005-ös újbóli megkezdését követő első években történtek kísérletek az erdeifenyő megsegítésére nagyobb, 500 négyzetméteres lékekkel, avartakaró elhúzásával, de a csíracsemeték megjelenése ellenére a humuszos talajon a gyom- és a lombkonkurencia a csemeték pusztulását eredményezte.

Az utóbbi tíz évben a természetvédelmi elvárásokkal összhangban a belenyúlásokkal – az erdőfejlődési folyamatokat követve – a lombosodást segítettük elő. A szukcessziós folyamat eredményeként létrejövő második szintes, bükk- és tölgyelegyes erdeifenyvesek gyakran a legklasszikusabb szálalási képet mutatják: a felső koronaszintből kikerülő erdeifenyő helyét az alatta már megtelepedett lombosfaegyed veszi át. Megfelelő körülmények esetén a bejutó fény hatására nagy területen megjelent a bükkutánpótlás-állomány, a fényigényes tölgyek a lékekben indultak

Erdei pihenő a szálalóerdőben

fejlődésnek, az elegyfajok megkímélésével növekedett a biodiverzitás.

Egy eszközt használunk az erdő szerkezetének, fajösszetételének, minőségének irányítására: a fakitermelést. Megfelelő időben és helyen a kivágandó fa eltávolításával, ezáltal növényteret, lehetőséget adva a megmaradó állomány további fejlődésének. A jelölés során helyes szakmai döntéseket hozni, kiaknázva az erdőfejlődés dinamikáját: ez valós megtakarítás eredményezhet.

Napjaink természetvédelmi, társadalmi és jogi elvárásai, az általános költségnövekedési folyamatok, az élő munkaerő hiánya az örökerdő üzemmódot ismét a figyelem középpontjába helyezte. A múlt tapasztalataival, az elődök ismereteit hasznosítva, legjobb tudásunk szerint igyekszünk gondozni a szentgyörgyvölgyi szálalóerdő örökségét, keresve az örökerdő üzemmód leghatékonyabb bővítési lehetőségeit.

Fotók és szöveg: Lukács István
fahasználati ágazatvezető

A „Tölös Tanösvény” a szálalóerdőkről ad tájékoztatást a túrázók számára

A rendezvény szokásos módon ünnepi Hubertus-misével kezdődött

Vadásznap a Sohollári-völgyben

Augusztus végén ismét több százan látogattak el a hagyományos vadásznapi a Sohollári-völgybe.

A rendezvény ünnepi Hubertus-misével kezdődött, amelyet a rézfúvósok műsora tett ünnepélyesebbé. A szentmise után dr. Nádor László, az Országos Magyar Vadász-kamara Zala Vármegyei Területi Szervezetének elnöke köszöntötte a résztvevőket.

Kiemelte: a vadászat negatív társadalmi megítélésének megváltoztatása ma az egyik legnagyobb kihívás. Harminc új vadász tett ünnepélyes fogadalmat, akiket prof. dr. Faragó Sándor, a Soproni Egyetem rector emeritusa avatott fel.

Az avatás után megemlékezést tartottak a millenniumi ünnepségek alkalmából 1996-ban létrehozott Hét Vezér Emlék-helynél és a Zalai Vadászok Emlékfájánál.

A nap folyamán vadászkutya- és soly-

mász-bemutató, íjászat, gyermekfoglalkozások és vadászati témájú kiállítások gazdagították a rendezvényt. Kiemelt szerepet kaptak a gasztronómiai élmények is: a vadételeket a Zalaerdő Zrt. vadászházainak szakácsai/dolgozói készítették, így a látogatók a helyi erdei konyha ízeit is megismerhették. A program zárásaként az Alma Együttest hallgathatták meg a résztvevők.

Lógár Petra

vadgazdálkodási előadó

Eszközfejlesztés – pályázattal

A Zalaerdő Zrt. a 2025/2026-os vadászati idényre is sikeresen pályázott az Országos Vadgazdálkodási Alap (OVA) által kiírt vadgazdálkodási célú támogatásokra. Több területen is megvalósultak fejlesztések, amelyek a vadállomány védelmét, élőhelyének gazdagítását és a közúti közlekedés biztonságának növelését szolgálják.

A vízellátás javítása érdekében IBC-tartályokat, beton vaditatókat és egy lajtos kocsit szerzett be az erdészeti társaság. Emellett gyümölcsös erdőszegély kialakítása is hozzájárul a változatos táplálékforrás biztosításához. A vad-gépjármű ütközések megelőzését vadriasztó prizmák kihelyezésével segítjük.

A modern technológia szerepe is egyre hangsúlyosabb: a pályázat lehetővé tette drón beszerzését is.

Az OVA-támogatásnak és az önrésznek köszönhetően összesen több mint 10 millió forint értékű fejlesztés valósulhatott meg.

Lógár Petra

Ady Endre: **PÁRISBAN JÁRT AZ ŐSZ**

Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen,
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.
Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkemben kis rőzse-dalok:
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak,
Arról, hogy meghalok.
Elért az Ősz és sügött valomit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm: röpködtek végig az uton
Tréfás falevelek.
Egy perc: a Nyár meg sem hőkölt belé
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.

Trófeaszemle Szentpéterföldén

A Zalaerdő Zrt. – a hagyományokhoz híven – idén is a Szentpéterföldei Vadász ház előtti tisztáson rendezte meg trófeaszemléjét, immár huszonnegyedik alkalommal. Az eseményen erdészek, vadászok és szakmai érdeklődők gyűltek össze, hogy közösen értékeljék a 2025-ös bógési időszak eredményeit.

A vendégeket Rosta Gyula, a Zalaerdő Zrt. vezérigazgatója és Kovács Ferenc, az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályának vezetője köszöntötte.

Kovács Ferenc főosztályvezető beszédében a klímaváltozás vadgazdálkodásra gyakorolt hatásairól szólt. Kiemelte, hogy az egyre kiszámíthatatlanabb időjárási körülmények új kihívások elé állítják a szakmát, ezért a fenntartható, hosszú távon is életképes minőségi gazdálkodás szerepe felértékelődik. Mint mondta, a cél továbbra is a jó korszerkezettű, megfelelő ivararányú állomány fenntartása, amely a jövő záloga lehet.

FOTÓ: PINTÉR KRISTÓF

A szemlének az időjárás is kedvezett

eredményes bógési időszakon van túl a társaság. A Zalaerdő Zrt. által kezelt négy vadászterületen 184 gímibika esett 2025

ből 47 kapott minősítést, míg 48 trófea nem kapott érmet. Az összes elejtett bika átlagos trófeasúlya 7,38 kilogramm, az érmeseké 8,36 kilogramm volt. Összesen 130 vadászvendég érkezett az üzemi vadászterületre és csupán 11 vendég távozott bika nélkül.

A három legmagasabb pontszámú trófea adatai lásd a táblázatban.

	Súly (kg)	CIC pontszám	Kísérő vadász	Elejtés helye
1.	14,18	242,11	elhullás	Letenye
2.	12,63	234,73	Kovács Tamás	Lenti-Olgamajor
3.	10,86	227,43	Zsernoviczky István	Bánokszentgyörgy-Szentpéterföldre

Rosta Gyula beszédében ismertette az idei szezon terítékadatait, hangsúlyozva, hogy a várt aszályos időjárás ellenére is

szeptemberében, közülük 111 trófeát állítottak ki a szemlén. Az aranyérmes bikák száma 23, ezüstérmesből 66, bronzérmes-

Gróf Jácint
vadgazdálkodási osztályvezető

Magasabb elejtési elvárások

A Vadgazdálkodási Osztály augusztus végén tartotta meg hagyományos bógés előtti vadászati értekezletét az újonnan felújított Obornaki Vadász házban, amelyen a társaságnál vadgazdálkodást irányítók és a hivatásos vadászok gyűltek össze. Az esemény célja a közelgő szarvasbógés előtti egyeztetés, a szakmai feladatok áttekintése és az aktuális ágazati kérdések megbeszélése volt.

Az összejövetelt Rosta Gyula vezérigazgató nyitotta meg, aki köszöntötte a résztvevőket, és hangsúlyozta a bógési időszak felelős, szervezett lebonyolításának fontosságát, mivel az ágazat fő árbevételi forrása a gímibika vadászata. Az üzemi vadászterületen az erdőfelújítások állapotáról Kreiner Roland termelési igazgató beszélt, aki a vadkárelhárító kerítések gyarapodásáról számolt be. Felhívta a figyelmet, hogy a kerítések magas költséget rónak az ágazatra, ezért kiemelten fontos, hogy azok feladatukat maradéktalanul ellássák.

A vadászati szakmai tájékoztatót Gróf Jácint vadgazdálkodási osztályvezető tartotta a lelövési tervről és annak teljesítéséről. Elmondta, hogy a gímiszarvas esetében a hatósági előírás

megnövekedett, így a hatóság magasabb elejtést vár el. Kitért a vaddisznóállományunkat évek óta fenyegető afrikai sertéspertis (ASP) aggasztó horvátországi megjelenésére. Ennek okán kiemelte a megelőző intézkedések betartásának fontosságát. Az eredményes vadgazdálkodási pályázatokat – annak keretében a vízellátást segítő berendezéseket – Lógár Petra vadgazdálkodási előadó ismertette. Ezt követően az osztály vezetője és előadója az elektronikus beírókönyv pontos használatáról tartottak technikai oktatást.

Boldizsár Tibor Bence mezőgazdálkodási ágazatvezető a szántóföldi növénytermesztés eredményeiről számolt be, majd a terepi program során bemutatta a dróntechnológia gyakorlati felhasználását a vad- és mezőgazdálkodásban.

Az értekezletet Rosta Gyula vezérigazgató zárta, aki megköszönte a résztvevők munkáját és együttműködését. A rendezvény közös ebéddel folytatódott, amely lehetőséget adott a kötetlen szakmai eszmecserére is.

Lógár Petra
vadgazdálkodási előadó

Az erdész szolgálati könyve

A kerületvezető erdészeknek az állami erdőgazdaságoknál ma is kell szolgálati naplót vezetniük. Korábban a szolgálati napló vezetését jogszabály írta elő, amit később töröltek, de a részvénytársaságok tulajdonosi jogainak gyakorlója ismét kötelezővé tette használatát. De honnan ered az erdész szolgálati naplója?

A régi iratok között megbújt egy megsárgult lap, az egykori „Utasítás” első oldala:

Sajnos az előkerült irat csak egy kitépett oldal az eredeti szolgálati könyvből, a „MINISTER” teljes utasítása nálunk nem maradt meg.

Szerencsére az 1902-ben született rendelet megtalálható a világhálón (https://erdeszetilapok.oszk.hu/01541/pdf/01541_824-852.pdf), így ott az érdeklődők teljes terjedelmében olvashatják. Érdemes tanulmányozni!

Az 1902. évi „Utasítás” a részletes vezetési szabályok mellett példákkal is szolgál a kitöltésre, ebből mutatok be most két oldalt:

Ma az ennyi mindenre kiterjedő naplóvezetés már nem elvárás. Pedig egy ily módon vezetett szolgálati könyv értékes kordokumentum az utókor számára.

Dr. Páll Miklós
ny. ellenőrzési osztályvezető

VII. Foglalkozás és intézkedés.		
8. §. A foglalkozás és intézkedés az erdőőri szolgálati könyvbe az alábbi utmutatás szerint vezetendő be:		
Folyószám	Foglalkozás és intézkedés	Jegyzet
	1902. év.	
1.	I/1. Ünnepe, délelőtt a templomban: délután az 1901. évi „Munkás és fuvaros” napló 34. tétele alatt bejegyzett fatermelési munkáról szóló bérjegyzéket összeállítottam.	N. N. küldönczettel az erdőgondnokságnak. 1902. I/2.
2.	I/2. „Szecső” vágásban (II. v. s. i. t. 7. osztág) Biró István hosszuszói lakosnak (2. házszám) a 3. számú termelési igazolványra 4 db tölgy-épületfát jelöltem ki; a fát azonnal ledöntötte és kitermelt 1 db 12 m. h. 25 cm. v., 1 db 10 m. h. 28 cm. v., 1 db 8 m. h. 30 cm. v. és 1 db 6 m. h. 34 cm. v. rönköt. Visszamaradt egy szekérnyi galya.	A kitermelt rönkök méreteit az igazolvány hátlapjára jegyeztem fel.
3.	I/3. Bejártam az 1., 2. és 3. tagot.	
4.	I/3. Vörös Pál konopi lakos (64. h. sz.) egy 30 cm. v. 18 m. magas nyers tölgyfát vágott le a „Fazekas” erdőrészből (3 t. 21. osztág) 5 m. h. 27 cm. v. db épületfa, a többi tűzifa. A tuskót bélyegző baltával lebélyegeztem és 1 számmal jelöltem meg. Zálog egy fejse. Egyezkedni akar.	Erdei kihágási napló 1902. évi I. tétele alatt bevezettem. 1902. I/3.
5.	I/4. A Kuruczban (2. tag 18. osztág) a vontató ut mentén dolgozó favágókat megnéztem. A favágás rendben folyik.	
6.	Azután a Pörösben (I. t. 3. osztág) Sokács Elek dorgosi lakosnak (52. h. sz.) a 4. sz. faeladási igazolvány alapján 2 m ³ 3 K. értékű fekűfát szolgáltatottam ki.	
7.	Láttam a Pörösben 1902. január 4-én. N. N. erdész.	
8.	A Pörösben találkoztam az erdész urral, ki kocsiján hazavitt.	
9.	I/5. Vasárnap: délelőtt kihallgatásnál; délután a Feketepatak (4. tag) erdőrészt bejártam.	Látta az irodában N. N. erdész. 1902. I/5.
10.	I/6. Ünnepe. Az erdész ur meghagyása folytán vadászó vadászaton a 3. védkerületben.	
11.	Látta a 3. védkerületben 1902. I. 6-án. N. N. erdész.	

830

Folyószám	Foglalkozás és intézkedés	Jegyzet
12.	I/7. Biró István hosszuszói lakosnak a 10. sz. faeladási igazolvány alapján kiadtam a 2. tétel szerint kitermelt 4 db 232 m ³ tölgyrönköt 34 K. 80 f. értékben.	
26.	I/15. A Pajtás (5. t. 49. oszt.) erdőrészből kitért gyertya vágásban a tek. erdész ur felügyelete mellett a kivágandó törzseknek a gyökfőn és mellmagasságban való megjelölését befejeztem; 10 munkás volt; 1—1 K. bért kapnak.	Lásd Munkás- és fuvaros-napló 1. tételét.
27.	I/15. Láttam azzal az utasítással, hogy az erdő-törvény 45. §-ában foglalt rendelkezés szerint jövőre erdőőri jelvényét pénzbírság terhe alatt szolgálatban mindig viselje, minthogy csak a jelvény adja meg az erdőőrnek a közbiztonsági közeg jellegét.	
28.	Pajtás erdőrésze, 1902. I/15. N. N. erdész. I/15. Figyelje meg, mikor kezd nyílni a hóvirág, a kökörcsin, a kőány, som, kocsányos-kocsánytalan magyar tölgy és cser és észleletét jegyezze be. Pajtás erdőrésze, 1902. I/15. N. N. erdész.	
29.	I/16. A 4. tagbéli szőlőöntvényekből termelt és a Policeza tisztás mellé fuvarozott tűzifa ellenőri átvételénél N. N. kp. főerdész urral és az erdész urral. Örzetembe átdatolt 18 ürm ³ cserhasáb, 53 ürm ³ tölgyhasáb, 16 ürm ³ derong, 21 ürm ³ selejtes és 10 ürm ³ tuskófa.	
30.	Látta a Policeza tisztáson 1902. január 16-án. N. N. kp. főerdész. N. N. erdész.	
	sth.	
159.	III/10. A Tarnok erdőrészből láttam az első szalonkát.	
	sth.	
190.	III/25. Este hat órakor védkerületemből hazajövet láttam az első fecskét.	
191.	III/26. Az 5., 4., 3. és 2. tagot bejártam, itt este füstöt érezvén, a füst irányában siettem.	
192.	A 2. tag 20. osztágában a Kozák nevű 40 éves erdőben futótűz volt, a melyet a Kurucz vágásban dolgozó munkások észrevettek és a nagy szél daczára gyorsan eloltottak. 12 h. területen elégett az alom és a törzsek töve kissé megpörköldött. Rosszakaratu gyújtogatás lehetett.	A jelentést postán feladtam. III/27.

M. KIR. FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISTER		
26,373.	sz.	
I/1—a, 1902.		
Utasítás		
az erdőőri szolgálati könyv vezetéséről.		
I.		
Az erdőőri szolgálati könyv célja.		
1. §. Az „Erdőőri szolgálati könyv”-nek az a célja, hogy a külső szolgálatnál alkalmazott erdőőr (altiszt, erdőlegény, segéderdőőr és napibéres szolgá) a védkerületében előforduló üzemi, kezelési, erdőmívelési munkálatokról, erdővédelmi szolgálatáról és a fennálló utasítások vagy külön rendeletek alapján végzett egyéb teendőiről hű naplót vezethessen, egyszerűen összes működéséről számot adhasson.		
2. §. Az erdőőr köteles szolgálati könyvét szolgálatban mindig magával vinni, abba foglalkozását, ténykedését az alábbi szakaszokban körülírt módon, röviden, de pontosan és lelkiismeretesen a helyszínén tényleg (chémiai) íróval bevezetni: a szolgálati könyvet tisztán tartani, az elrongyolástól megóvni és ha betelt, előljáró erdőgondnokságának újjal leendő kicserélés és megőrzés végett átszolgáltatni.		